

## O promjenama Ustava

### Blog

Posted by:

Objavljeno: 2013/10/16 13:46:00

#### NASTAVAK ZASJEDANJA 9. SJEDNICE HRVATSKOGA SABORA ODRŽANE 16. LISTOPADA 2013.

Toèka dnevnog reda:

Prijedlog odluke o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske, s Prijedlogom nacrtu promjene Ustava Republike Hrvatske

DRAGUTIN LESAR:

Poštovane kolegice i kolege, gospodine predsjednièe, gospodine ministre.

Danas je u Saboru otvorena rasprava o drugoj inicijativi za ustavnim promjenama. Prisežem svoju èašæu da æu dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru obnašati savjesno i odgovorno i da æu se u svom radu držati Ustava i zakona i poštovati pravni poredak, te da æu se zauzimati za svekoliki napredak Republike Hrvatske. To je tekst prisege kojeg smo svi priložili.

Gdje je prva inicijativa za ustavne promjene koju je podnijelo oko 600000 građana ove zemlje? Kada æe nadležna tijela Hrvatskog sabora i sam Hrvatski sabor staviti na dnevni red i tu inicijativu?

Formalno postupak je zapoèeo u trenutku kada je Odbor za Ustav odluèio provjeravati pravovaljanost potpisa. I ta inicijativa negdje stoji.

Zašto? Zašto je stavljeno u ormar ili na red?

Ne moramo se slagati sa sadržajem njihove inicijative niti pitanja. Ali moramo braniti njihovo ustavno pravo na referendumsko odluèivanje. Naš je posao da građanima olakšavamo proces neposredne demokracije, a ne da im otežavamo. I ako postoji bilo što što je nejasno, što nije regulirano ili propisano, mi kao Sabor ove države prema njima i toj inicijativi moramo se postaviti tako da idemo uvijek njima u korist, a ne na njihovu štetu. I ta prva i ova druga inicijativa su ustavne i zakonite.

I zato dajem u ime kluba Hrvatskih laburista prvi prijedlog. Nastavimo proces rasprave o ustavnim promjenama o obje inicijative paralelno. Predsjednik Odbora za Ustav je na potezu da odluèi sazvati sjednicu Odbora i predloži odluku. Ili æe se referendum kojega građani traže raspisati i to predložiti Saboru, ili æe se obratiti Ustavnom sudu ako smatraju da postoji nešto sporno, ili æe inicijatori druge inicijative sami isti tekst predložiti i ugraditi u ustavne promjene, odnosno, u toku zajednièke rasprave doæi do takvog rješenja. Èetvrto rješenje ja ne znam, ali inzistiram da stalno imamo stalno da postoje dvije inicijative za ustavne promjene.

Zašto postoje nedoumice? Zašto razlièito tumaèimo jednu i drugu inicijativu? Zato što u Hrvatskoj i u samom Ustavu, a posebice u Zakonu o referendumu i u Ustavnom zakonu o Ustavnom sudu regulativu referenduma imamo jako loše riješenu. Ponavljam, jako loše riješenu. Obaveza ovog Sabora je bila od 22.10.2010., kada je usvojen Ustavni zakon o provođenju ustavnih promjena, da usvoji i novi Zakon o referendumu. I prošlo je ne jedanput, ne dvaput, ne triput po šest mjeseci i nemamo novi Zakon o referendumu. To samo dokazuje da nismo spremni poštivati vlastite zakone. To samo pokazuje nužnost donošenja toga zakona, a kao dokaz imamo ove dvojbe i probleme s kojima se suoèavamo, a pokretanje građanske inicijative za promjene Ustava argument je više da konaèno otvorimo raspravu i o Zakonu o referendumu.

Inicijatori ovih ustavnih promjena koje su danas na dnevnom redu ponudili su dva dokumenta. Prvi je

Odluka o pristupanju ustavnim promjenama kojega i prati prijedlog nacrtu mogućih ustavnih promjena. U tom dokumentu koristi se izraz teška ubojstva počinjena iz političkih pobuda. Na Odboru za Ustav raspravljali smo i čitali mišljenje Vlade koja je tu formulaciju izmijenila i sadržaj ustavnih promjena proširila. To znači da prijedlog nacrtu ustavnih promjena treba mijenjati ako predlagatelj prihvati mišljenje Vlade. I na Odboru za Ustav kada se glasalo čini mi se da je mnogima ostalo nejasno koji dokument se dalje u proceduru šalje.

Kvalifikacija kaznenog djela se daje u trenutku podizanja optužnice na kraju istražnog postupka. Koliko je puta do sada u toku postupka došlo do promjene kvalifikacije kaznenog djela? Ako se nezastarijevanje teških ubojstava uvode u Ustav, uz argument da šaljemo i poruku pravednosti, mada Ustav ne doživljavam kao dokument i akt slanja političkih poruka, ali ako prihvatimo argument da šaljemo poruku pravednosti, a tu upravo rečenicu je i gospodin ministar danas upotrijebio, onda postavljam pitanje zašto ne bi poslali poruku o pravednosti da nijedno uzimanje života ne zastarijeva? Nijedno uzimanje života u Hrvatskoj ne može zastarijevati. Bilo kako počinjeno, iz bilo kojih pobuda i bilo kada. Onda je to poruka pravednosti. Uzimanje tuđeg života neće ući u zastaru. I vjerojatno bi takva formulacija odagnala niz dvojbi kakvu poruku želimo poslati, i to je drugi prijedlog Hrvatskih laburista predlagateljima da razmisle o takvoj formulaciji.

Ali ako i govorimo o slanju poruka putem Ustava, cijelo se vrijeme pitam šaljemo li onda poruku da, primjerice, kaznena djela zlostavljanja, seksualnog zlostavljanja i svakog drugog oblika teškog zlostavljanja djece je manje društveno zlo i to će ići u zastaru, a ovo ne?

Četvrti prijedlog predlagateljima u ime kluba Hrvatskih laburista - poučeni svim iskustvima s prvom ustavnim inicijativom predložimo, iako su na sjednici Odbora za Ustav glasanjem većinom glasova ovi prijedlozi odbijeni, ja ću biti toliko slobodan i ponoviti ću danas i ovdje da možda netko razumije, shvati o čemu govorim. U daljnjoj fazi ustavnih promjena otvorimo raspravu u članku 87. Ustava koji regulira referendumsko odlučivanje, da paralelno otvorimo raspravu o novom Zakonu o referendumu i izmjenama Ustavnog zakona o Ustavnom sudu u onom dijelu koji utvrđuje ovlasti Ustavnog suda o prosuđivanju ustavnosti referendumske inicijative.

Peti prijedlog, neka ove ustavne promjene stupe na snagu isti dan kada i Zakon o europskom uhdbenom nalogu i tada će se otkloniti sve dvojbe koji su motivi, koji su razlozi, pobude, čije i kakve zašto se baš sada na ovakav način ide s ustavnim promjenama, i to u vrlo kratkom vremenu. I vjerujem da od tog trenutka prestaju potrebe razumne, opravdane potrebe da iz bilo kojih pobuda jedna strana drugu optužuje za bilo što. To je bio naš peti prijedlog.

Iako sam već umoran od upozoravanja da je naša ustavna obaveza štiti pravo građana i na neposrednu demokraciju i nismo mislili ponovno otvarati te teme jer ste nas prije nekoliko mjeseci odbili, ponavljam da je ovo idealna prilika da ozbiljno razmotrimo zakonodavno rješenje oko referenduma, popravimo u Ustavu što trebamo popraviti, usvojimo Zakon o referendumu, izmijenimo Ustavni zakon u Ustavnom sudu u tom dijelu i zaokružimo tu priču normativno na način da i građani, ali i mi znamo kada i na koji način na koje teme pod kojim uvjetima ima pravo na referendumsko odlučivanje.

I na samom kraju, u javnosti se dosta često govorilo da svi oni koji neće podržati ovaj prijedlog ustavnih promjena zapravo čine novo kazneno djelo jer štite ili bi štitali ubojice.

Predlagateljima se obraćam sa sljedećom rečenicom: ako ostanete na svojoj ponudi prijedloga izmjena Ustava sistemom 'uzmite ili ostavite' i ne pristane se na raspravu o mogućim drugim dijelovima promjena Ustava onda imate mogućnost, ako nas smatrate preprekom za takve ustavne promjene i uvođenja nezastarijevanja ubojstava, u drugoj fazi utvrdite prijedlog promjena Ustava, raspisete referendum i tada će Ustav promijeniti građani ove zemlje i nitko od saborskih zastupnika vam ne može biti prepreka provedbe vašeg prijedloga promjena Ustava. Po sadašnjoj odredbi stavka 1. članka 87. imate mogućnost 'bajpasirati', zaobići sve one za koje smatrate da vam stoje na putu da pošaljete poruku pravednosti.